პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

ფასი ორი შაური

ტარტაროზი № 45

კვირა, 18 აპრილი 1926 წელი.

შემთხვევა, როცა უძლურია მილიციონერის კვერთხი

ზეციდან ჩამომდინარე
წვიმაა კოკისპირული,—
მაგრამ ეს საგუშაგოზე
მაინც სდგას თავგანწირული.

იშიშვლა კვერთხი, შესძახა:
შესდექი, ნუ მოდიხარო...
რომ შენ არ მემორჩილები
განა ასეთი ვინ ხარო?!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მილოცვა

რა გითხრა, ძმაო, არც თვითონ ვიცი...
ისე გახშირდა ეს „წლის თავები“,
რომ ვერც ვნახულობ საკუთარ თავსა
და მისთვის არავის არ ვედავები.

ზეგ გადაიხდი „ხუთი წლის თავს“;
(ალბად იქნება აპრილის ტყუილი).
ასეა ჩვენი ადათ-წესები,
არა-რა არის აქ გასაოცი.

გეტყოდი რამეს, მაგრამ ვერ გიცნობ
და, როგორ გითხრა უცნობს სიტყვები,
იქნებ ისეთი წამომცდეს რამე,
რომ შენ შემრისხო: რას იტყუები?!

ჰო-და ვერ გიცნობ, და არც კი მინდა
შენი გაცნობა, შენსას სტუმრობა,
რადგანაც ვიცი, გამიგონია
რომ ძნელი არის შენთან ხუმრობა.

სხვებს დავასწარი მოსვლა, მოლოცვა
(მხედველობაში მისაღებია)
და სხვებთან ერთად მეც გავიძახი:
მილიციელნი ყოჩაღებია...

თუმცაღა ხშირად (ბოლო დროს მაინც):
ქურდი-ბაცაცი ჩვენს სახლებს ალებს,
მაგრამ რა ვუყოთ,—სამაგიეროდ,
შინ ხომ მოელო ბოლო ყაჩაღებს.

„ტარტაროზი“.

ამხ. ხმალაძე

მეგობრული შარჟი

ქურდი: ტყვილად იწუხებ თავს. ფეხდაფეხ ვერ დამეწევი, და შენი რევოლვერის არ მეშინია, რადგან „თუნდ ნე-გუზალი დაადო მაინც არ გავარდებაო“ აჰა ასანთი წაუკიდე და იქნებ გავარდეს.

„ჭკუის სასწავლებელი“

პირველი საფეხური: ორკვირედი
იგივე „კუტუსკა“ მილიციაში

უნივერსიტეტი ოთხ-შვიდ-ცხრაწლედი
იგივე გამასწორებელი სახლი

უსიტყვო ლექცია

ტარტაროზის ცირკულიარი ღამის თორმეტ საათზე მივიღე საკუთარ ბინაზე.

თბილისის ქუჩებში ისე ძლიერი ქარი ჰქროდა, რომ უბინაო ბავშვები, შეყვარებულთა წყვილები და პოეტები გაჭირვებულთა ერთ კატეგორიაში იყო მოქცეული: უპატრონო ბავშვები ხიდეების ყურეში იყინებოდენ, შეყვარებულთა წყვილებს ქარი მოურიდებლად აყრიდა ცხვირპირში მტვერს და პოეტები წვალობდენ „შესაზარ“ და „ალმუილებულ“ ქარის შესახებ ლექსის შესათხზველად.

მიღებულ ცირკულიარის შინაარსი ასეთი იყო:

„შრომის ნააყოფიერების აწევაში ჩვენც უნდა მივიღოთ მონაწილეობა. ამის მიღებისთანავე წაიკითხეთ ლექცია საქმიანობის შესახებ დაწესებულებათა უმოქმედო ხელმძღვანელებს შორის“.

— დავალებას შესრულება უნდა, ჰო, ეს ცხადია! მაგრამ მოდი ეხლა თავი მოუყარე დაწესებულებათა უმოქმედო ხელმძღვანელებს, შემდეგ ასე მოუმზადებლად ლექცია წაუკითხე!—ხმამაღლა ველაპარაკებოდი საკუთარ თავს და კუთხიდან კუთხეში დავდიოდი.

— წასავალი თუ გამოგიჩნდა, რაღა გიჭირს, ეს შენთვის აღდგომაა,—გამომეხმაურა ცოლი.

— შენ მეშჩანურად (ამ სიტყვის მომგონი დიდი ჭკვიანი ვინმე ყოფილა—ყველგან მარგია) უდგები საკითხს, მაგრამ მაგას რომ თავი დავანებო, სად ვნახო ეს ხალხი სად? სად წავუკითხო ლექცია!?

— მაგი შენ და შენმა ტარტაროზმა იცით. პატარა კაცს ყველა დასჯაბნის,—რას ეუბნებოდი რომ რეგისტრატორი ხარ, ან რატომ უკეთეს ადგილზე არ დგები!

—ჯოჯოხეთის სიგრძე ენა რომ გაქვს,— შემომაძლია ვინმემ უკეთესი ადგილი და უარი უთხარი თუ? არა, სად ვნახო ეხლა უმოქმედო გამგეები, სადა?—ვყვიროდი გამწარებული.

მართალია ჩემი ცოლი ამ ერთ შემთხვევაში არაფერ შუაში იყო და არც რაიმეს გაკეთება ევალებოდა, მაგრამ მე გაანჩხლებული ვიყავი, გამოსავალ გზებს ვეძებდი და ჩვენი კამათი სერიოზულ ხასიათს ღებულობდა. ცოტა კიდევ რომ გაგრძელებულიყო, ცოლი „ქენოტდელ“-ით დამემუქრებოდა, მაგრამ ქუჩაში გაისმა „მრავააააალ-ჟააამიერ!... მე თითქოს ამ ხმას მოველოდი მხსნელად. ყურები ვცქვიტე.

— ყველაფერი მოეწყობა, ყველაფერი, ხვალ გაიგებ, რომ რეგისტრატორობაც არ ყოფილა დასაწუნი,—მხიარულად დავიყვირე და გარეთ გამოვარდი.

—:—

ღამის პირველი საათი იყო,—ქარი ისევე თავგამეტებით ქროდა. მე არხეინად, გულდამშვიდებით მოვაბიჯებდი რუსთაველის პროსპექტზე და მიმართულება უკვე აღებული მქონდა სასადილო „ნად-კუროი“-სკენ.

ქუჩაში ყველაფერი რიგზე იყო, ქალები დაჟინებით ათვალიერებდენ ვიტრინებში ფართლეულობას (ფართლეულობის ყიდვა ეხლა ძნელია, მაგრამ ცქერა დილამდე შეიძლება და ამის მსურველებიც არიან), დრო გამოშვებით რომელიმე გზადაკარგულ მოქალაქეს წინ აეტუზებოდა მილიციონერი წითელი ჯოხით, ან მეეზოვე დაგლეჯილი ცოცხით.

გასრესის აღარავის ეშინოდა.

მართლაც და რაა დღეს საშიში!—თუ ტრამვაი გაჩერდა,—მაშინვე უნდა გაჩერდეს ეტლებიც და ავტომობილებიც. ეს იმით არის გამოწვეული, რომ ტრამვაი დიდხანს ეცილებოდა ავტომობილს სისწრაფეში და რომ ვერაფერი გააწყო,—წინ წასვლა აუკრძალა.

— „კვიცი რომ დედის წინ ხტომას დაიწყებს, მგელი შესჭამს“-ო მოუყვანა ამხ. ფარნიევმა ციტატა შოფერებს ეგნატე ნინოშვილის ლექსიდან.

— შენი ტრამვაი რომ ვერ დადიოდეს, ჩვენი რა ბრალია? ამაზეა ნათქვამი: „ავი ძაღლი არც თვითონ სჭამს და არც სხვას აჭმევს“-ო თავის მხრივ მოუყვანეს ციტატა ამხ.

ფარნიევს ზაქარია ჭიჭინაძის უცხო სიტყვათა ლექსიკონიდან.

მეეტლეებმაც გამოსთქვეს თავისი აზრი ზრდილობიანად...

ასე იყო თუ ისე ამხ. ფარნიევმა გაიმარჯვა....

კინაღამ თემას ავცდი...

ჰო, იმას ვამბობდი,—ქუჩაში ყველაფერი წესიერად მიდიოდა და მეც სრულიად უვნებლად საკუთარი ხელით, ფეხით და გაუტეხელი თავით გამოვცხადდი სასადილო „ნად-კუროი“-ში.

აქ საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ დიდი კაცების კრებები თუ სხდომები უნდა იმართებოდეს კარგ სასადილოებში: თუ კრებას საზოგადოდ ესწრება 50 პროც. და ზოგჯერ ნაკლებიც (ვშიშობ ქალაქ თბილისის საბჭომ თავის თავზე არ მიიღოს ეს სიმართლე) „ნად-კუროი“-ში მე აღმოვაჩინე მთელი 100 პროც. დაწესებულებათა უმოქმედო ხელმძღვანელებისა და მათთან მეზურნეები.

ლექციის წაკითხვის მეტი აღარაფერი დამრჩენოდა და ვეძებდი შესაფერის დროს.

ადგილი დავიჭირე.

სრულიად მართალი იყო ლაქია, რომელიც მე, გახუნებულ პალტოში, ძველ ფეხსაცმელებში და საზაფხულო ქუდით ზამთარში მოკაზმულს, არ მაქცევდა ყურადღებას.

„მარტოდ მარტო ზის ობოლი, ზის და ქვითინებს მწარედა“—გაჰკიოდა ჩახრინწიანებული ხმით ყარაჩოღელი მეზურნე.

იცლებოდა ჭიქები. იხარჯებოდა უამრავი ლამაზი სიტყვა.

— ამხანაგო ლაქია, ორი საათია ვიცდი, რატომ არ მოგაქვს ჩემი კატლეტი? გაძვირებას ხომ არ უცდი?—შევეკითხე ლაქიას ხმა მაღლა.

ჩემმა მიმართვამ მხიარულ კამპანიაში სიცილი გამოიწვია. ყარაჩოღელი, რომელიც თამადას ჰკოცნიდა, ჩემსკენ მობრუნდა, ჩაის ჭიქით ღვინო აიღო და მომმართა, შემდეგი სიტყვებით:

„ეს რომელიცა რომა, იმ სულიერს გაუმარჯოს, რომელიცა რომა, ამ ოხერ ქარსა და ზამთარს სამასხარაოთ იგდებს ლეტნი შლაპითა და რომლის ყადრი პროლეტარიატ ლაქიას კი ვერ გაუგია“—ჭიქა დასცალა და განაგრძო:

— ამხანაგო, ეს ერთი პატარა სასმისი მიირთვით თქვენი მობრძანების და ჩვენი დახვედრის... ისე რაღა... ძმურად....

შემთხვევით ვისარგებლე, ჭიქა ავიღე და დავიწყე:

— სანამ დავლევდე მოგახსენებთ ერთი საინტერესო ლექციის შესახებ....

— ქაჯან! ლექციებს თავი დავანებოთ უნივერსიტეტია თუ რაფაკი აქა, ან ჩვენი ხაზეინი რომელი პროფესორ ჯავახიშვილია, დალიე... ისე რაღა, თქვენი მობრძანების და ჩვენი დახვედრის—ამიხირდა იგივე ყარაჩოღელი. მე დავემორჩილე და თანაც სუფრას მიუჯექი.

— იცით მეგობრებო,—დაიწყო ერთმა მსუქანმა სუფრის წევრმა,—გამგეობისთანა ადვილი არაფერი არ ყოფილა. წინად მეშინოდა, ეხლა კი დავრწმუნდი, რომ ვინც ხელის მოწერა იცის, ყველა გამოდგება გამგედ. კაცო! მომიტანენ გამზადებულ ქაღალდს, მეტყვიან: ამას ხელი უნდა მოაწერო, ვანო ჯანო, და მეც ვაწერ.

— მეც ეგრე არა ვარ? მეც! მეც!—გაისმა აქა-იქ.

— კაცო, მეუბნებიან: რომ ადრე გამოვცხადდე სამსახურში; რა მაქვს საქმე! სამ საათზე რომ გამოვცხადდე და მაშინვე გამოვბრუნდე ან სულ არ გამოვცხადდე, ამითაც არაფერი დაშავდება....

— სიმთვრალეში კაცი სიმართლეს ლაპარაკობს, თავაზიანად ჩაურთე მე.

ძმაოჯან, მაშ ჩვენ ყველანი სიმართლეს ვიტყვით და შენ რომ სიყალბე რამე არ წამოგცდეს, მიირთვი იმ გაჭირვებული ხალხის სადღეგრძელო, აი აქ რომ მოგვიყრია თავი,—ყარაჩოღელმა სამი ჩაის ჭიქა მომაწოდა.

ვისთან არის მილიციონერი თამამი

სუფრაზე აშიშხინებული მწვადები მოიტანა ლაქიამ.

— იმის ოჯახი დააქცია ღმერთმა, ვინც სთქვას: საქართველოში შიმშილობააო,—წამოიძახა თამადამ და წინადადება მომცა ჭიქები არ დამეცდინა.

ერთის პირობით მხოლოდ: სიტყვას ვიტყვი და მომისმინეთ.

— სიამოვნებით, სიამოვნებით,—გაისმა მხიარული ხმები ირგვლივ.

მე დავიწყე:

— ერთ პროფესორს უნდა წაეკითხა შესავალი ლექცია **საერთაშორისო სამართალზე.** აუდიტორია სავსეა. მოხუცი გამოცდილი პროფესორი გამოდის კათედრაზე. დარბაზში სრული სიწყნარე მყარდება. პროფესორი მუშტს დაჰკრავს კათედრაზე და უკანვე ბრუნდება. ეს უსიტყვო ლექცია ყველასათვის გასაგები დარჩა—**საერთაშორისო სამართალი მუშტზეა დამოკიდებული.**

— ვახ რა მაზალო ვინმე ყოფილა და!!!—წამოიძახა ყარაჩოღელმა.

მე განვაგრძე:

— დღეს მეც უსიტყვოდ უნდა გადავრჩე.

ამ სიტყვებთან ერთად ჯიბიდან მახათი ამოვიღე და შუა მაგიდაზე დავასვე.

ყველა გაშტერებული შემომყურებდა.

დუმილი დიდხანს არ გაგრძელებულა თამადამ მახათი აიღო, სუფრაზე შედგა და ხმა მაღლა განაცხადა:

— გაუმარჯოს უსიტყვო ლექციას, მახათი მე მიმაქვს! ყველამ შეიძინეთ მახათი!

— შევიძენთ! შევიძენთ გაისმა ერთხმად...

—:—

მეორე დღეს თავის ტკივილი ამყვა, ვერ მოვიგონე თუ როდის წამოვედი „ნად-კუროი“-დან ან როგორ მოვედი სახლში, მაგრამ ერთი კი ცხადია ჩემთვის: მე რომ რეგისტრატორი არ ვყოფილიყავი, „საქმეებს“ არ ვკერავდე და მახათს ჯიბით არ ვატარებდე, ტარტაროზის ფრიად სერიოზული დავალება ასე სწრაფად არ შესრულდებოდა. ვერც ჩემი ცოლი იტყვის რომ რეგისტრატორობა ცუდი საქმეა. ამის შემდეგ ღრმად დარწმუნებული ვარ: უსაქმოდ არავინ დარჩება.

სიმონიკა.

ლევარსი როხროხაძე

ლევარსი შიკრიკი

საავადმყოფოს შემდეგ ლევარსი თავს უკეთესად გრძნობდა, ვიდრე უწინ.

—თითქოს ათი წლით მაინც უფრო გავახალგაზრდი ოპერაციის შემდეგ... ძალი და ჯანი მომემატა,—ასე ამბობდა ლევარსი და უხაროდა, რომ ყოველივე გაჭირვებას გადაიტანდა მისი ყოჩაღობა.

გაჭირვება ხომ ბევრი მოელოდა: არალეგალური მუშაობა არსებულ ხელისუფლების წინაამდეგ, ახალი პარტიის შექმნა, უცხოეთთან კავშირი, აჯანყება, საბჭოთა ხელისუფლების დამხობა ჩვენს ქვეყანაში და სხა ასეთები... ყველა ეს, რა თქმა უნდა, დიდი გაჭირვების ატანას თხოულობდა... მაგრამ ლევარსი ყველას ამას ახვედრებდა თავის სიმხნევეს და ძლიერებას.

—:—

როცა ლევარსი საავადმყოფოდან გამოვიდა, სამსახურში მალე მოეწყო ერთი ახლობელი ნათესავის წყალობით.

მართალია: დიდი თანამდებობა მას არ ეჭირა,—არა თუ ამისა უმადური იყო, პირიქით: კიდეც უხაროდა. არა თუ ამისი უმადური იყო, პირიქით: კიდეც უსაროდა.

— მომავალში გამომადგება; სახელმწიფო კაცმა, რომელსაც მომავალში პრემიერობა მოგელის, ყველაფერი უნდა იცოდე—დაწყებული შიკრიკობიდან და გათავებული მეფემდი... ერთ ხანს აქ ვიქნები, გამოვეჩვევი, შევისწავლი; მერე მილიციაში გადავალ... ერთხანს იქაც ვიმსახურებ...

ზარის წკრიალი გაისმა.

ლევარსი სასწრაფოდ წამოვარდა და ტკბილ ოცნებას დაემშვიდობა დროებით.

— ეს პაკეტი საჩქაროდ წაიღე „ზაჰესი"-ს სამმართველოში—უბრძანა გამგემ.

ლევარსის პაკეტი მიჰქონდა...

ლევარსი მაშინვე გაექანა.

— არა.. ვიღაცას ეგონა, რომ შიკრიკობა ყველაზე გამოთაყვანებული თანამდებობაა.. მე კი მგონია, რომ შიკრიკი ყველაფერია დაწესებულებებისათვის და მისი პასუხიმგებლობა არა ნაკლებია, ვიდრე გამგესი. ვინ იცის რა ამბავი სწერია ეხლა ამ ქაღალდში... იქნებ დიდი რამე არის... იქნება ამას ელოდებიან აუარებელი მუშები... იქნება ამის მიტანაზე დამოკიდულია ზაჰესის საქმე... ზაჰესი ხომ მთელი თბილისის, და არა მარტო თბილისის, მთელი საქართველოს თვალის ჩინია. აი მე კი ხელში მიჭირავს მისი პაკეტი...

ამ ფიქრებში იყო ლევარსი, როცა უკვე მიადგა ზაჰესის სამმართეველოს კარებს...

დიდი ყურადღება არავის მიუქცევია და რაც ყურადღება მიაქციეს, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ქალებს გაუკვირდათ ლევარსის ახოვანობა.

— დედა, რა ახმახი ვინმეა?—ჩაილაპარაკა მემანქანე ქალმა და გაშეშებულს ტუჩების საღებავი პირში გადაცდა.

—:—

როცა ლევარსი დაბრუნდა, ქუჩაში ნაცნობი შიკრიკი შეხვდა?

— გამარჯობა

— გაგიმარჯოს...

— დაიცადე, რა გაჩქარებს!

— რედაქციაში მივდივარ, „ზაკროსტადან" დეპეშები მომაქვს... რომ დავგვიანდეს, ღდინს გამაცლიან,— და შიკრიკი მოახტა ტრამვაის.

— წადი, წადი, ძმაო,—ჩაილაპარაკა ლევარსიმ თავისთვის,—ხალხი უმადურია: ჯერ ჩვენ შიკრიკებს არ გვაქვს დაფასება, მაგრამ მოვა დრო და დაფასდება ჩვენი ღვაწლი. როცა მე მინისტრად ვიქნები, შიკრიკს ყველაზე მეტ ჯამაგირს დაუნიშნავ...

როგორ ეჩქარებოდა... ვინ იცის, გამგემ იქნებ მაინც უყვიროს: რად დაგვიანეო... საწყალი, როგორ გიჟივით მოახტა ტრამვაის.. სამართალი, რომ იყოს, შიკრიკი ავტომობილით უნდა დადიოდეს...

დეპეშები მიჰქონდა... ის დეპეშები ხვალ გაზეთის საშვალებით მთელ ქვეყანას უნდა მოეფინოს... იქნებ ამ დეპეშებში ასეთი ამბებია: „მოსკოვში გადატრიალება მოხდა"... „ჩინეთში მშვიდობიანობა დამყარდა"; „შავ ზღვაში საქართველოს ახლოს აღმოაჩინეს ვეებერთელა კუნძული, რომელიც საქართველოზე უფრო დიდია; კუნძული ეკუთვნის საქართველოს". და სხვა ასეთი საოცარი ამბები... ჰო-და ეს შიკრიკი რომ არ მივიდეს რედაქციაში, ეს ამბები ხვალ არ იქნება გაზეთში... ყველა ხახა მშრალი დარჩება... ვინ იცის ზარალი რამდენი იქნება... იქნებ ვინმე მოსკოვში კონტრაბანდ სპირტს აგზავნის, და მან კი არ იცის რომ იქ არეულობაა, თორემ არ გააგზავნიდა...

იქნებ, ვინ იცის ჩხენკელი პარიზში ბრიანს ასწავლის საქართველოს გეოგრაფიას და უჩვენებს ჩვენს მიწაწყალს; აქეზებს, რომ ბრიანმა ჯარი მოგვცეს დასახმარებლად. მაგრამ ბრიანი ყოყმანობს, ეპატარავება ჩვენი მიწა-წყალი... როცა ამ ყოყმანშია ბრიანი, ამ დროს მიიღეს გაზეთი, რომლშიაც სწერია კუნძულის აღმოჩენა... ჩხეკელი სიხარულისაგან სიმაღლეს მოიმატებს. და ბრიანი კი მაშინვე განკარგულებას გასცემს, რომ საფრანგეთის ჯარებმა საქართველოდან კომუნისტები გარეკკონ...

აი, რამდენი ამბავი გამოიწვია დეპეშამ... და ეს დეპეშა კი შიკრიკმა მიიტანა რედაქციაში...

ლევარსი მილიციონერი

მართლაც: რამოდენიმე თვის შემდეგ ლევარსიმ მიატოვა შიკრიკობა და მილიციის სამმართველოში განცხადება შეიტანა სამსახურში მიღების შესახებ...

— უფროს მილიციონერის ადგილი ჯერ არ გვაქვს თავისუფალი—ზრდილობიანად უთხრეს სამმართველოში.

—რომ იყოს, მე მაინც არ მინდა... მე მინდა უნცროსი მილიციონერობა—რიხიანად მოუჭრა ლევარსიმ.

— კარგია, მიიღე... მაგის დანახვა შეაშინებს კაცს, და წესიერების დარღვევას ვერავინ გაბედავს,—გადაულა პარაკა უფროსმა ,—და ლევარსი მიიღეს სამსახურში.

მიუხედავად იმისა, რომ ლევარსი არსებული ხელისუფლების ჩუმი (თავის გულში) მტერი იყო, იგი ყოველთვის და ყველგან პირნათლად ასრულებდა მაზე დაკისრებულ მოვალეობას.

—დათვი რომ მოგერიოს, მამა-ხარო, უნდა უთხრა და მართლაც, როგორც მამას შვილი, ისე ერთგულად უნდა ემსახუროო.

ამის გარდა ლევარსის, როგორც მომავალ სახელმწიფო კაცს, აინტერესებდა საქმის ცოდნა.

— გადატრიალების პირველ ხანებში, შინაგან საქმეთა მინისტრად უნდა დავდგე, რომ კომუნისტები ამოვჟუჟო ყველგან... ჩემთან შედარებით, მონაგონი არ იქნება ნოე რამიშვილი.. „თეთრი კბილი შავი გული“—აი ჩემი პოლიტიკა—ასე ფიქრობდა ლევარსი, როცა იგი საგუშაგოზე იდგა ღამე.

— ამხანაგო, თუ შეიძლება შემოუარეთ; აქ გადასვლა აკრძალულია...

— არც ეს არის ადვილი საქმე... ესეც დიდი პასუხისმგებლობაა. ხალხს ეხლა სძინავს... მე ვარ ვალდებული ისინი დავიცვა... როგორც ძილის მფარველი ანგელოზი, მეც ისე ვიცავ მათ ძილს... ჭეშმარიტად: მილიციონერია ქალაქის მცხოვრებთათვის ძილის ანგელოზი.. დიდი ნდობა გვაქვს... ჩვენ უნდა დავიცვათ მთელი უბანი... იძინეთ მოქალაქენო ტკბილად და უდარდელად.. ნუ გეშინიათ... ქურდი ვერ გაგქურდავთ... ლევარსი როხროხაძე საგუშაგოზე სდგას და გიცავს თქვენ, თქვენს ქონებას და თქვენს სიცოცხლეს...

— რამდენი მსხვერპლი ხდება ქუჩებში... ჩვენ კი ვიცავთ მცხოვრებთ ხიფათისაგან... აი, აგერ ვირი მოდის... მას ჯერ ვერ უსწავლია ქუჩაში გავლა, თუმცალა ყოველდღე ათრევს შეშას... ანდა რა მისი ბრალია, როცა ალმასკომი წარა-მარა სცვლის მოძრაობის წესრიგს. შეისწავლი თუ არა ერთს,—მეორე სხვანაირი წესრიგის დადგენილება გამოდის...

— ამხანაგო,—მიმართა ლევარსიმ ვირს და კიდეც შერცხვა რომ მას „ამხანაგი“ წამოცდა, მაგრამ არ შეიფერა—თუ შეიძლება შემოუარეთ; აქ გადასვლა აკრძალულია,—და ლევარსიმ იშიშვლა ნიშანი.

მხოლოდ ჯიუტი ვირი არ დაემორჩილა ლევარსის ბრძანებას და განაგრძო გზა.

მოთმინებიდან გამოსულმა ლევარსიმ, იგი კომისარიატში წაიყვანა, როგორც წესრიგის დამრღვევი და უბნის უფროს მოახსენა პატაკი:

უბნის უფროსს პატაკი მოახსენა...

— ამხანაგო უფროსო, ეს მოქალაქე არ დაემორჩილა ჩემს ბრძანებას წესიერი მოძრაობის შესახებ და თანახმად განკარგულებისა მე იგი დავატუსაღე და წარმოგიდგინე თქვენ—

მართალია, ლევარსიმ მოვალეობა შეასრულა, მაგრამ ვირის დატუსაღებამ მაზე ცუდად იმოქმედა და ვირისადმი სიბრალულით აივსო.

— გცხვენოდეს... შენ იცავ საბჭოთა კანონებს, რომლებსაც სცემენ კომუნისტები, ჩვენი დაუძინებელი მტერნი... მაგრამ დადგება ჩვენი დროცა და ვნახოთ მაშინ.—თითქოს ვირი ელაპარაკებოდა ლევარსის ამ სიტყვებს, რომლებიც გულში ხვდებოდა ლევარსის და იქ იმარხებოდენ.

— ვირი, ვირი დამებნა... ვაიმე დავიღუპე—ყვიროდა ტეტია და იქით-აქეთ ეხეთქებოდა...

— ნუ გეშინია, მეგობარო... შენი ვირი მე წავიყვანე კომისარიატში, რომ არ დაბნეულიყო და არ დაგკარგოდა—ანუგეშა ლევარსიმ ტეტია და კომისარიატში წაიყვანა.

—:—

— არა, ხვალიდანვე მე ვსტოვებ მილიციას,—და, მართლაც მეორე დღეს ლავარსიმ განცხადება მისცა უბნის უფროს მისი სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ.

ლევარსი კინოში

ლავარსი თეატრს და სანახაობას (გარდა ცირკისა და ისიც ჭიდაობას, რომლის შესახებ შემდეგ) არასოდეს არ სცემდა პატივს.

ზაფხულობით, როცა ქალაქიდან სოფელში ჩამოდიოდენ მოსწავლე ახალგაზრდები და გამართავდენ წარმოდგენებს, ლევარსის ყოველთვის უხდებოდა სათეატრო დარბაზის მოსაწყობათ ფიცრების და ძელების ზიდვა მეზობლებიდან.

— ჩვენ გვინდა ჩვენი სოფელი სხვების სოფელს არ ჩამორჩეს... „თეატრი ცხოვრების სარკეა“, ჩვენ გვინდა სოფლად **„კულტურა“** გავავრცელოთ და შემოვიტანოთ —დაიწყებდა ერთი ახალგაზრდა სოფლის კრებაზე ლაპარაკს...

ლევარსი ხელად შეატყობდა, თუ რისი თქმა უნდოდა „კაკარტიანს“ (ასე უწოდებდენ სოფლელები მოწაფეებს, რომლებიც ფორმის ქუდს ატარებენ).

ე, დაიწყო ახლა „კულტურა“... სახლში წამოდით, ხალხო... აქ რამდენი მოცლილი ვილაცებია და საარშიყოდ წარმოდგენებს მართავენ, მაგათთვის ლევარსის არ სცალია, რომ ძელები ათრიოს და წელი გაიწყვიტოს,— დაიძახებდა ლევარსი, როგორც კი ლაპარაკის დაწყებას განიზრახავდა „კაკარტიანი“.

ერთი სიტყვით: ლევარსი თეატრს და სანახაობას არასოდეს არ სცემდა პატივს...

—:—

და მიუხედავად ამისა, თუ იგი კინოში ვნახეთ, მხოლოდ ამიტომ, რომ აჩვენებდენ: **„დათვურ ქორწილს“.**

ლევარსიმ საგანცხადებო ბოძზე წაიკითხა აფიშა და სახე გაუბრწყინდა, როცა **დათვის** სახელი ამოიკითხა.

მას მოაგონდა ის დრო, როცა ნადირობის დროს დათვი დაიჭირა, შეაჯდა და სოფელში ჩამოიყვანა („ტარ-

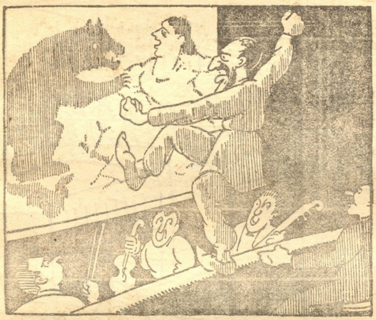

სწრაფ ავარდა ორკესტრის მოაჯირზე...

ტაროზი“ №). როცაძირეული ხეები მოსჭრა და სამი ცოცხალი დათვით სოფელში ჩამოიტანა ის ხე და შემდეგ დათვები ფეშქეშად დაურიგა მეზობლებს („ტარტაროზი“ №).

გენაცვალეთ დათვებო... ერთი დამენახვეთ თქვენი ჭირიმე... ო, როცა გადატრიალებას მოვახდენ და მთავრობას შევადგენ, მეორე დღესვე წამოვალ ტყეში თქვენზე სანადიროთ...

—:—

პირველი ბილეთი, (როგორც ლევარსი ამბობდა: „სიფთა“) მოლარემ ლევარსის მოუხია, რადგან პირველი რიგი ლევარსის იყო.

პროლოგი დაიწყო.

გრაფი შემეტი თავის ბედაურზე იჯდა და სანადიროდ მიდიოდა.

— კაი ცხენია, მაგრამ მე რომ რაში მყავდა, იმას მაინც ვერ აჯობებს,—გაიფიქრა ლევარსიმ, როცა გრაფმა ცხენი შეაყენა, რომ ცოლი დაენახა.

აგერ: გრაფის ცოლი დაეძებს მოკლულს... და, ოი საშინელებავ: დათვი წამოადგება თავზე... ხსნა არსაიდან, საბრალო ქალი უნდა შესჭამოს დათვმა, ქალი შველას ითხოვს, მაგრამ არავინ არის...

ლევარსიმ ველარ მოითმინა.

— ნუ გეშინია, ქალო, აგერ ვარ ლევარსი როხროხაძე,—და ლევარსი პარტერიდან ეკრანისაკენ გაექანა. სწრაფ ავარდა ორკესტრის მოაჯირზე, ორკესტრი დაფრთხა,—და ის იყო ეკრანისათვის უნდა ეტაცნა ხელი, რათა დათვი მოეშორებინა ქალისათვის, რომ მთელ დარბაზში ატყდა აურ-ზაური და დარბაზი განათლდა. ლევარსი ორკესტრზე გადმომდგარიყო.

— ნუ გეშინიათ, ხალხნო,—მიმართა ლევარსიმ დარბაზს დამშვიდებით,—დათვმა როგორც კი დამინახა აქ ამოსული, შეეშინა და მოჰკურცხლა. ქალი გადავარჩინე... დამშვიდდით... განაგრძეთ წარმოდგენა,— და ლევარსი გადმოხტა ორკესტრის მოაჯირიდან.

ზმუკი.

შავი გული,

მიკიტანი: ეს ოხერი რომ არ მაძლევს მოსვენებას.. დაიქცეს მაგის ოჯახი.

თეთრი კბილი

მიკიტანი: ჰო, გენაცვალე, მიირთვი... ერთი კიდევ გადაჰკარი...

„ქურდს ქუდი ეწვის“

მილიციონერი: (ხტუნით) ხელი გაუშვით ერთმანეთს...

ქურდები (დაეწყებიან... მილიციონერი ჰირის თავს უშველით).

გადაკრულში

ეს იყო მიმდინარე წლის ზამთარში.

საღამოს 12 საათზე.

შემთხვევით გადავიარე ქუჩა და შუაქუჩაში დაყენებულ ელექტრონის სვეტს დავეჯახე.

უცბათ მომესმა „სტოიკის“ ხმა, რომელმაც გაჰკრა ჰაერი.

მივიხედე—ჩემს წინ მილიციის თანამშრომელი იდგა. მე შევნიშნე, რომ იგი ძლიერ გაჯავრებული იყო.

— ამხანაგო, გთხოვთ მაპატიოთ,—დავიწყე მე ენის ბორძიკით (მე დამავიწყდა მეთქვა, რომ ცოტა გადაკრულში ვიყავი), მე ვგრძნობ, რომ ბოროტმოქმედება ჩავიდინე. დავეტაკე და კინაღამ წავაქციე ის ბოძი, რომელიც დარგო ქალაქმა განათების მიზნით...

მილიციელმა თანაგრძნობით შემომხედა. მე ამან გამათამამა..

— დიახ, ამხანაგო მილიციელო, მე ვგრძნობ, რომ დამნაშავე ვარ. ტროტუარ-ეზოილოდ დავეჯახე უდანაშაულო ბოძს, რომელიც თავისთვის დგას და სამსახურს ასრულებს. ამას გარდა, ბოძი რომ წაქცეულიყო, შეიძლება ავტომობილს, ან ეტლს ან ტრამვაის ვაგონს დაეცემოდა და ამით აურ-ზაური გამოეწვია.

მილიციელი კიდევ მეტი თანაგრძნობით მიყურებდა, ბოლოს გაიღიმა და მითხრა:

თქვენი მისამართი?

— მისამართი არ მახსოვს, მეგობარო,—შეჩოთირებით ვუპასუხე მე, რადგანაც შემაშფოთა მისამართის კითხვამ.

— მაშ კარგი, მე მოვძებნი თქვენს მისამართს.—

მეორე დილის ძალიან უცნაურ გარემოებაში გამოვეღვიძე. ჩემი ქვეშაგები თითქოს ვიღაცას მოეპარა და პალტოს ამარა ვეგდე ლოგინზე. თითქოს გამოცვლილი მეჩვენა.

ცოტა ხნის შემდეგ კიდევ უფრო გავკვირდი, როდესაც შევამჩნიე, რომ ჩემი ბალიში სავსებით მაღალი ტონით ხვრინავდა. ერთ კუთხეში ვიღაც მო[illegible]ნტულიყო და პაპიროსს აბოლებდა. ორიოდე წუთის [illegible] გამოვერკვიე, რომ თავი ბალიშზე კი არა, ვიღაც[illegible] ზურგზე მქონდა.

„სიერი მიმოსვლა“

ტრამვაი როცა დგას, ეტლებს და ავტომობილებს არა აქვთ გავლის უფლება.

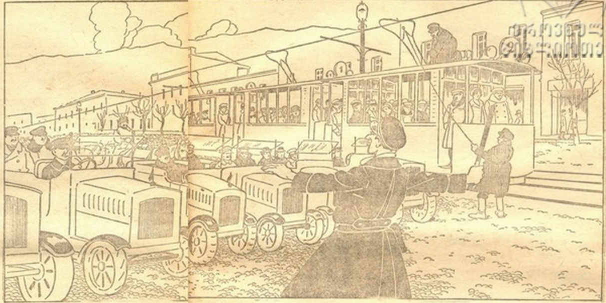

მილიციელი შოფერებს და მეეტლეებს

მე თქვენ გირჩევნებთ ძველის დღეებს
ეცით პატივი ვაგონს ტრამვაის
საჭულეტად თქვენდა ვინ მეზებია?
ისიც გვეყოფა რაც დღევანდლამდე
თქვენ ხალხი ჰყლიტეთ აბახეთ ვაი.

ხმები

რაშია საქმე?

მილიციელი

რაში არის და
ეს ახალ მოდის დადგა ტრამვაი.

შოფერი

[illegible] მოვაჩქარებთ
[illegible]ს ჩვენ რა გვაქვს ბრალი?

[illegible]ნდუქტორები

[illegible] ამ ვაგონებმა
[illegible]ვრება, დაუდგეს თვალი!
[illegible]ს ვაგონი ხდება,
[illegible] ყოველ წუთშია,
[illegible]ველი ვაგონი
[illegible] სადმე ყუთშია.

მგზავრი

ძმაო ვატმანო! აქ კი გვეყოფა
ჩვენი წვალება, გაგვიშვი ჩქარა.

ვატმანი

ჯერ რა გვაჩქარებს, მაინც აღარა,
რა გააკეთა ვინც რომ იჩქარა?

მგზავრები ერთად

უკვე შესრულდა ცხრაი საათი
ვეღარ მივასწრებთ სამსახურშია...

ქალი

ნეტავი ფეხით წავსულიყავი,
არ ვიქნებოდი საყვედურშია.

ხმა ავტომობილიდან

შენ ამხანაგო მილიციელო
გონს მოდი ჩქარა ის გირჩევნია,
ნეტა რას ფიქრობ, გაღდები გზაზე.
მდგომარეობა რას გავს ჩვენია?

მილიციელი

სანამ ტრამვაი არ დაიძვრება,
თქვენი გაშვების არ ვარ ჩვეული...

ყველა ერთად

ოხ? რა გვეჭირდა გვევლო სულ ფეხით
მილიციელო იყავ წყეული!..

კუთხეში მოკუნტული უცნობი, აბოლებდა მყრალ პაპიროსს.

ვეღარ მოვითმინე.

ამხანაგო, გთხოვთ მიბრძანდეთ ჩემი ოთახიდან, ერთი რომ თქვენ არავითარი უფლება არა გაქვთ ჩემს ბინაში შემოხვიდეთ, და, მეორეც თქვენ ისეთ სიმყრალეს ბოლავთ, რომ აუტანელი ხდება აქ ყოფნა.—გამრაზებით უთხარი მას.

შემდეგ ჩემს „ბალიშს“ მივუბრუნდი:

— მეგობარო, დიდ მადლობას მოგახსენებთ, რომ ბალიშათ გამომადექით, მაგრამ მაინც დაპატიმრებული ხართ. ვინ მოგცათ თქვენ ჩემს ოთახში შემოსვლის უფლება?

ჩემმა „ბალიშმაც“ და კუთხეში მოკუნტულმაც ნელა გაიღიმეს.

— როგორა, თქვენ იცინით კიდეც, მოუმატე მე ხმას, იცით თქვენ, რომ დაპატიმრებული ხართ? მე თქვენ გაპატიმრებთ ჩემს ოთახში შემოსვლისათვის!

სტუმრებმა ხარხარი მორთეს.

მე წამოვხტი და ჯერ „ბალიშს“ დავეძგერე, მერე მოკუნტულისკენ გავექანე, ვინ იცის რით გათავდებოდა საქმე, რომ ამ დროს გავიგონე მეჭურის ხმა:

— ყმაწვილო, რა გემართებათ, სადა გგონიათ თავი?

მივიხედე! ოხ საშინელებავ! ჩემს წინ მილიციელი იდგა.

— ეს თქვენი ოთახი კი არ არის, ეს სამილიციო კამერაა, თქვენ თითონ პატიმარი ხართ.

ჩემი მდგომარეობა თქვენ თითონ წარმოიდგინეთ!

—:—

მეორე დღეს ჩემი მეგობარი კაცი შემხვდა, ხელში გაზეთი ეჭირა. ღიმილით ხელი ჩამომართვა და მითხრა:

— რა უყოთ, სხვასაც მოსვლია ასეთი.

— რა მოსვლია კაცო?

აი რა, მიპასუხა მან და წამიკითხა გაზეთის ის ადგილი, სადაც ეწერა:

შემთხვევები

„საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისთვის მილიციამ დააპატიმრა მოქ. (გვარს მე აქ არ ვწერ).

წესრიგის დარღვევის გარდა აღნიშნულ მოქალაქეს ბრალად ედება სხვა ბოროტმოქმედებაც, როგორიც არის ელექტრონის ბოძების დანგრევა და სხ.

დამნაშავე პასუხისგებაშია მიცემული. კვლევა-ძიება სწარმოებს“.

ამის შემდეგ მე გულგრილად ვეღარ ვუყურებ მილიციელს და კარგათ ვიცი სამილიციო დაწესებულებას, როგორიც არის სამილიციო კამერა.

ტერნიგი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დ. სუფსა

ტარტაროზ, შენი ჭირიმე,
ვარ შენი ფეხთა მტვერია;
შენა ხარ თითონ მოწამე
მეტი არ დამიწერია.
ნება მიბოძე გაუწყო
ამბავი დასაჯერია,
რომ ამით გავხდე შემდეგში
თქვენი ერთგული წევრია.
დიდი ხანია გელოდით,
აგრამ არ გვერგო ჯერია...
სუფსას ბევრი ჰყავს საჯოხე
და ბევრი დასაჯერია.

—:—

უწინ ვესტუმროთ ვალიკოს
(გვარათ რომ არის ჟღენტია)
იმისი ქება-დიდება
მგონი არ არის მეტია.
მის ვინაობას თუ მკითხავთ
გეტყვით, რომ: რკინის-გზელია
უყვარს „ცენტრალკის“ ტარება,
თუ არის დიდი, გრძელია.
ხელში უჭირავს მაშხალა,
ბებუთი წელზე ჰკიდია!
ფილითა თოფსაც კადრულობს,
თუ ბერდანსავით დიდია.
ერთხელ ლადიკომ ხალხს უთხრა:
—სახლი კრამიტით დახურეთ,
თორე გადაწვავს აშხალა.
და შედეგ დამწვარს დაჰყურეთ...

—:—

მაგრამ ნასროლი მაშხალა
დაეცა მისვე ნალიას*);
ცეცხლმა რომ ალი ატყორცხნა
ხალხი იცინის ძალიანს.
მოქეიფეა ვაჟკაცი,
მასთან ვაჭარი „სტარშინა“.
ბევრი გაყიდა სუფსაში
განაქაფავი „მაშინა“.
აბა მითხარით: სად ჰქონდა
ზინგერის ათი მაშინა?!
(ვექილათ სხვა რომ დანიშნა
ნეტავი რამ შეაშინა!?)
გურგენმა რადგან ვერ მისცა
ხელად მაშინის ფულია
(და მით ვალიკომ ცოლ-შვილსა
ვერ გაუხარა გულია)
ამ ამბით ჩვენი ვალიკო
გურგენზე დიდათ განრისხდა
და დაინიშნა ვექილათ
რამინაშვილი კალისტა.
და მართლაც საწყალ გურგენას
თავს დაატეხეს მეხია,—
და სანამ ფულს იშოვნიდა
არ მოაცვლიეს ფეხია.
ვალიკო დიდი კაცია
გაქნილი, ყველგან მძრომელი
თუ უწინ რაშს აჭენებდა,—
დღეს ვირზეც ვერ არს მჯდომელი.

თქვენი ძმა.

*) სასიმინდე შენობა გურიაში.

გამოცანა

ალმასკომში მსახურობდა
შეაჭამა ფულმა თავი,
ერთხანს სპეკულიანტობდა,
მთლად გააძრო გლეხებს ტყავი.
გაზეთებში მის შესახებ
ბევრჯერ იყო დაბეჭდილი.
მას უყვარდა ღვინო... ჩხუბი,
და არ შერჩა წინა კბილი.
ფლიდი არის... თუ გიხერხა
გამოგისობს ყელში დანას
უნდა მაშინ გაუფრთხილდე,
როცა გიმღერს ტკბილსა ნანას.
(ჩვენს სოფლელებს ახლაც ახსოვს
მისი ქცევა მაშინდელი)
რაღა დიდი გავაგრძელო
სიმაური ყავს მას ღვდელი.
ჩვენ სოფელში რომ ამოსდვეს,—
ჩოხატაურს მიაშურა
და „ეპოში“ ერასტოსთან
იგი შეძვრა, როგორც ტურა.
უხეიროთ იცის ბრაქვა
მართალს ეტყვი—მოდის გული.
მაგრამ ეხლა ვაჟბატონი
დადის პანღურ ამოკრული.
—ნეტა რისთვის გააძევეს?
ეს ამბავი მოხდა რატომ?
მეკითხება გაბუტული
მეზობელი თამარ, ნატო.

იანო.

წერილი ტარტაროზს
(ფოთიდან)

ბოდიში ძმაო ტარტაროზ,
ბოდიში უთვალავია,—
დაგიგვიანე წერილი,
თავი მაქვს მოსაკლავია.
მაგრამ რა მექნა, ვერ შევძელ
დროზედ მოკრება ამბების;
ეხლა გიგზავნი და ვინძლო
გული მით დაგიამდების.
სალამს გიძღვნიან აქედან
ვაჭრები მჭლე და სუქნები.
გატყობინებენ: აივსო
საქონლით მათი დუქნები...
და ეხლა საწინაღმდეგო
აღარ აქვთ არაფერია.
მუცელზე გვიზი დაედოთ
და მოუვიდათ ფერია.
მათ უერთება მამებიც
გრძელ-გრძელი ანაფორებით;
ხელში საკურთხით და მთელი
საეკლესიო ქონებით.
სალამს გიძღვნიან და გთხოვენ
მფარველობას და შველასა,
ცოცხლებს ხელს აღარ ახლებენ,
კვდრებს კი დამარხვენ ყველასა.
„გინდა რა გინდა“-ს პარტიის
წევრებიც გესალმებიან,
შენს სადღეგრძელო ღვინოს სმენ
—„ტოსტი“-სთვის ემზადებიან.
სამაგიეროთ ითხოვენ
ნუ მიაყენებ ვნებასა,
და თითო ჩაფსაც დასცლიან
თუ მისცემ ამას ნებასა.

ძველი ბალასინი.

გზის დალოცვა

მღვდელი და დიაკონი: ღმერთმა მშვიდობის მგზავრობა მოგცეს იმ ქვეყანაში მიმავალს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„ბულამეტერი"

დავანგრევ მაგ შეჩვენებულს! ცეცხლს წოუკიდებ და გადავბუგავ.

რას გადაბუგავ, ივანე? რამ გაგაჯავრა ასე, შე კაი კაცო?

— რას და ამ დასაქცევ,—რაცხა კურსებია... არ შევსულიყავი მაგაზე და ნასილჩიკად დავმდგარიყავი კი მერჩია?! დავცდი კაცო, ჩემხელა ყაზახს ყანაში ექვს აბაზს აძლევენ დღეში და მე ტყვილა-უბრალოთ გავაცდინე ამდენი დრო.—წუწუნობდა ივანე შაკოკია.

— რა დაწესებულებაა მაგი დაწესებულება ასე, რომ ძრახავ, ჩემო ივანე!?

— რა დაწესებულებაა, ჩემო საყვარელო, და ხვთის პირიდან გადავარდნილი და წყეული საბუხგალტრო კურსები.

გავბრიყვდი.

გადავცდი.

სოფლის ინტელიგენტის პირობაზე კაცი ვერ დამიწუნებდა, საუცხოო მასწავლებელი ვიყავი, გამოცდილი პედაგოგი, ამდენი წლის სტაჟი... ყველაფერი გადავყარე წყალში და გავანიორწყალე.

სოფელში ვიყავი მასწავლებლად, კარგი 40 მანეთი მქონდა თვეში ჯამაგირი. მართალია, იმასაც ხან ვღებულობდი სრულად და ხან არა, მაგრამ მაინც კარგი იყო. ამ დროს ჩამოვიდა ამ დასაქცევ ქალაქიდან ერთი ნაცნობი ყმაწვილი, გაბერილი და გასუქებული, გამოწყობილი და გამოჩისტული.

ვკითხე:—საიდან გაქვს ბიჭო ყველაფერი ეს? აქედან რომ წადი სული კბილით გეჭირა-თქვა!

— მე, ჩემო ძმაო, ბუხგალტრების კურსები დავამთავრე, იმ წამსვე ადგილი ვიშოვე, ჯამაგირიც კარგია და ცოტა გამოსარჩენიც არისო მიპასუხა ჩემმა, ნაცნობმა.

თბილისში ახლა არც ერთი კაცი არ არის უმუშევრად, ყველამ გაათავა ბუხგალტერიის კურსები და ახლა სამსახურში არიანო დაუმატა მან.

ეს რომ მითხრა, გული გადმიბრუნდა. ვიფიქრე: მასწავლებლობამ რა ხეირი დამაყარა; მოდი ერთი: მეც ვცადო ბედი; იქნებ რამე სახეირო საქმე გამოვიდეს-თქო.

ავდექი, დავანებე თავი ძველ ხელობას და გამოვეშურე თბილისისაკენ. შევედი იმ დასაქცევ ბუხგალტერიის კურსებზე და ექვს თვეში დავამთავრე კიდეც.

მას მერე, აგერ უკვე წელიწად ნახევარია დავეხეტები, ხან ერთ დაწესებულებას მივადგები, ხან მეორეს. სამსახური მომეცით თქო, მაგრამ შენც არ მომიკვდე, კაცი ხმას არ მცემს. თურმე, მართლაც, რაც უმუშევარი იყო, ყველა ამდგარა და ბულალტრად დამდგარა, ყველას გაუთავებია ის შეჩვენებული კურსები. ახლა თბილისში ყველაზე მეტი ბუხგალტერია, ფეხი რომ წაიკრა, ბუხგალტერი იქნება, ცხვირს რომ დააცემინო და ღვთის წყალობის მთქმელი ბუხგალტერი ამოჩნდება. ასეთ მდგომარეობაში მოდი და ეძებე ბუხგალტერის ადგილი.

ჩვენი დაწესებულებები ახლა ბულა-ლტერს უფრო ერიდებიან, ვიდრე ბულა-მტერს.

ამიტომაც არის, რომ მე, კურსებ გათავებული კაცი, უადგილოდ დავრჩი; ვეღარც ბულალტრის ადგილს ვშოულობ და მასწავლებლადაც აღარ მიღებენ; დალტონპლანის მეთოდი არ იციო. აი, ამიტომ არის, რომ ასე ვარ გულგახეთქილი მაგ შეჩვენებულ კურსებზე. მაგი რომ არ მოეგონათ, მე ახლა უადგილოთ არ ვიქნებოდი.

ალლარსან.

ქუთაისელი

„საქმის სპეცი"

წერილი მეგობარს

გამარჯობა ძმაო ნიკო!

შენ ჩემი მდგომარეობა გაინტერესებს, როგორც ეს შენი წერილიდან გავიგე. გიამბობ. (ნუ გეშინია: სხვა მე არ მაქვს).

შენ კარგათ იცი, თუ რა იმედით წამოვედი სოფლიდან, სადაც გავყიდე მამაჩემის „უძრავ-მოძრავი" ქონება.

ჰო-და ამოვედი აქ, თბილისში, რომ უნივერსიტეტში შევსულიყავ. ცხადია: მამაჩემი ვერ შესძლებდა ჩემთვის საჭირო ფულის მოწოდებს; ასე რომ თვითონ უნდა გამომენახა „წყარო ჩვენი არსებისა"... ამიტომაც შევიდი საბუჰლალტერიო კურსებზე.

ვფიქრობდი: ღარიბი კაცი ვარ, ჯერ რამე სპეციალობას შევისწავლი, ლუკმა-პურს გავიჩენ და მერეც მოვესწრები უნივერსიტეტის გათავებას-მეთქი.

რაღა ბევრი გავაგრძელო, მე დავასრულე სახელმწიფო ბუჰლალტერიის კურსები და სქელ ქაღალდიანი დიპლომიც მომცეს. (ალბად სქელ ქაღალდზე იმიტომ იყო დაწერილი ჩვენი დიპლომი, რომ ჯიბეში ტარებით არ გაცვეთილიყო).

როგორც კი ხელში ვიგდე დიპლომი, მაშინვე რიხიანად მივადექი დაწესებულებებს, მაგრამ შენც არ მომიკვდე,—ვერსად ადგილი ვერ ვიშოვე.

— შე დალოცვილო, სამსახურში ახალი კაცის მიღება კი არა,—რომელიც არის იგი უნდა დავითხოვოთ შტატების შემოკლების გამო.—

იმედ დაკარგულმა, სხვა რომ არაფერი დამჩენოდა, დავაპირე სოფელში წასვლა, მაგრამ სახლში ვინ მიგიშვებს?!

მაგრამ ხერხს მივმართე: მამაჩემს შემდეგი წერილი გაუგზავნე:

მიხედეთ!

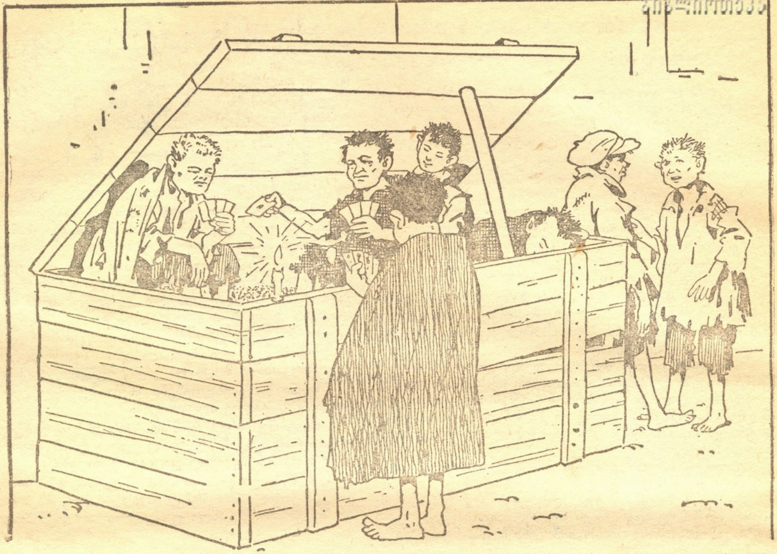

 აი, ამ ბავშებისთვის
ცხოვრებაა—„შაქარი“,
ხოლო ნაგვის ყუთი კი...
ღამის თავშესაფარი.
მაშინ, როცა ხიკავენ
ყუთში საჭმლის ნარჩენსა—
თუ კი ძვალიც იპოვეს,
მადლს სწირავენ გამჩენსა.

თქვენ, ეი, მოქალაქენო
კუჭს, რომ იძღებთ „ტორტებით“—
მუდამ არც თქვენ იცოცხლებთ,
დღეს თუ არ—ხვალ მოკვდებით.
თან წაგყვებათ ამ ბავშთა
წყევლა ბოროტ მთქნარებთ
თუ ამ უპატრონოებს
დღეს არ დაეხმარებით!

ძვირფასო მამა!

გისურვებ კარგათ ყოფნას შენი კეთილებით. მამაჩემო, მე საბუჰღალტერო კურსები ყოჩაღად დავასრულე და რამოდენიმე დაწესებულებაში მიწვევენ მთავალ ბუჰღალტრად, მაგრამ შენ კარგად გეცოდინება ახალი ლოზუნგი: „პირი სოფლისაკენ“.

მართლაც, მამაჩემო ყველა შეგნებულმა და სპეციალობის მცოდნე კაცმა ეხლა სოფელს უნდა მოხედოს, რომ სოფელი წინ წავიდეს და „გაკულტუროსდეს“.

ამის გარდა, მამაჩემო, ყველა ოჯახს სჭირა ერთი ბუჰღალტერი, რომ ყველაფერი აღწერილი იყოს; კაცმა უნდა იცოდეს თავისი ოჯახის შემოსავალ-გასავალი; მაგ.: რამდენი კვერცხი იდება ყოველდღიურად ქათმების მიერ. ვსთქვათ: ქათამმა დასდო ერთი კვერცხი; ეს კვერცხი უნდა ჩაიწეროს დებეტში; ეხლა ვსთქვათ, რომ: ჩვენმა პატარა ვანომ დედის დაუკითხავად ბუდეში მოიპარა ერთი კვერცხი,—ეს უნდა დაიწეროს კრედიტში. (მხოლოდ ამ შემთხვევაში კრედიტი კი არ ნიშნავს გასესხებას, ნისიას, არამედ გასავალს. ვანოს მიერ მოპარული კვერცხი გასავალში (კრედიტში) იწერება.

ამას გარდა, ოჯახმა უნდა იცოდეს, თუ რომელი ცხოველი და ფრინველი იძლევა მოსაგებს, თუ ზარალს...

ერთი სიტყვით, მამაჩემო, ბუჰღალტერი ყველა ოჯახს ესაჭიროება და აუცილებლად გაკოტრდება ის ოჯახი, რომელიც ბუჰღალტერს არ აიყვანს.

შენი შვილი შალიკო.

ჰო-და, როცა მამაჩემს ეს წერილი წაუკითხავს, ჩემს მაგიერ, თურმე ჩემპატარა ძმას დაუწყო ცემა,—**შენც ისეთი სულელი გამოხვალ, როგორც იგიო (ჩემზე).**

მეც მალე მივიღე პასუხი,—მამაჩემი მწერდა:

ვაი, ჩემს გამჩენს, რომ შენ გადაგყევი და კაცი მაინც ვერ გამოდი.

ბიჭო, მთლად გასულელდი, თუ რა ღმერთი გიწყრება?! შე ფეხებგასაციებელო, დებეტ-კრედიტი არ ვიცოდით ამდენხანს, მარა ოჯახი არ დაგვიქცევია, ვაშენებდით. რა შენი ბუჰღალტრობა უნდა ქათამის კვერცხებს. ქათამი რაცხა ათ კაკალ კვერცხს გააგდებს წელიწადში, იმის ანგარიშის საწარმოებლად გაგათავებინე ღიმნაზია და უნივერსიტეტში გაგგზავნე? არ დაგინახო სახლში მოსული, თორემ სარით წელს გაგიშლი.

მამაშენი თაყა.

აი, ძმაო, ამის შემდეგ მოდი და იცხოვრე. აქ არის-და,—სამსახური ვერ ვიშოვე... იქ არის-და,—მამაჩემი სახლში არ მიშვებს... როგორ ხასიათზე ვიქნები ახლა,—კი მიხდები.

შენი მეგობარი შალიკო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საწინააღმდეგო არაფერი გვაქვს

გურიის სოფ. გომში „ჭრელი აფთარის“ სიტყვით,

„გამრავლდენ ჭორიკანები,
ქმრიან ქალებს ეს უყვართ,
ბარიშნებს—ლორიგანები!“

არაფერი საწინააღმდეგო ტარტაროზს არა აქვს თუ ეს „ლორიგანები“ ბაჟგადახდილია; ასეთ შემთხვევაში გათხოვილთაც და გაუთხოვართაც ნება ეძლევათ „უბაჟო“ ჭორიკანობისა, მაგრამ თუ ლორიგანები კონტრაბანდია, მაშინ... ადგილობრივ მილიციას აცნობეთ საქმის გარემოება.

კისერი უტეხიათ, კინჩხიც მოუყოლებიათ!

— გათავდა ომი ფიცხელი, გადაწყდა ბედი ქართლისა!

უკაცრავად, ჯერ ომი არ დათავებულა, არც ქართლის ბედი გადაწყვეტილა, მაგრამ მამა იუსტინეს გრძელი წვერის ბედი კი აქედანვე გადაწყვეტილა. „ჭიტას“ სიტყვით:

„ტობანიერის წმ. გიორგის ეკლესიის დასაპყრობათ გაუთავებელი ბრძოლა დეკამოზ იუსტინე მამფორიასა და თეოდოტი ნაფეტვარიძის შორის. ბრძოლის გადამწყვეტ იარაღად ჩაითვლება წვერები, რომელიც მამა იუსტინეს კაი მოგრძო აქვს, ხოლო თეოდოტე კი ქოსაა“.

ტარტაროზმა მიიღო რა მხედველობაში ორ „ღირსეულ მამათა“ სწორუპოვარი ბრძოლა, გამოიტანა განაჩენი:

„ვაი, ამ დღის მოსწრებას,
ვაი, ამ ჩვენს დროსაო,—
იუსტინეს წვერებს გლეჯს,
თეოდოტი ქოსაო.
ტარტაროზი ამ ღვდლებზე
რისხვით შეიმოსაო;
სთქვა:—ორთავე მძორები,
გადაყარეთ შორსაო!

ვფიქრობთ, გლეხობას ტარტაროზის გონიერი რჩევა ჭკუაში მოუვა და მალე გაანთავისუფლებს ტობანიერს ასეთი ანტისანიტარული მდგომარეობიდან.

ბ რ ძ ო ლ ა.

დიდი-ჯიხაიშიდან ახირებულ ამბავს იწერება „ვერვია № 42“, ალმასკომის მილიციონერ ნოე ბალანჩივაძის შესახებ:

„ნოეიას დაუჭირავს
სამი წყვილი თხაო,
რომლებსაც დავიწყებოდათ
ბეგრის გადახდაო.
სახალხო სახლში შერეკა,
კარებს დაუდგაო,
ძმა-ბიჭებსაც დაუძახა—
„ობისკი“—უქნაო“.

სამ წყვილ თხას რომ ბეგრის გადახდა დავიწყნიათ, —ეს მაინცა და მაინც კარგი არაა, მაგრამ მთლად უარესია, რომ ერთ კენტს (?) ისიც დავიწყებია, რომ სახალხო სახლი სათხებო არაა და დაპატიმრებული თხები ასეთ უადგილო ადგილას შეურეკია. საწყალო თხებო! ნეტა რაზე ჰქონდათ კამათი სახალხო სახლში?

ალბათ, იმაზე თუ:

— სანამდი მივა ზოგიერთი მილიციონერის მეტიჩრობა!

გამგე, რომელსაც აღმოჩენის ნიჭი აკლია

ბათომის პოლიგრაფ განყოფილების გამგის კოლენოვის შესახებ „ბარილუსი“ გვწერს, თითქო მას, კოლენოვს უყვარდეს თქმა:

„მე თვით ვარ ზავიც, ზამზავიც, „ერკაკაც“,—სეკრეტარიო.
ჩემს იქით ამ პოლიგრაფში კანონი არსად არიო“.

რა ვუყოთ, ყველა კოლუმბი არაა, რომ ამერიკა... უკაცრავად, კანონი აღმოაჩინოს. ხშირად კოლენოვისთანა „ზამზავ“ „ერკაკას“ თვით კანონი მიაგნებს და აღმოაჩენს.

უთაურთა მეთაურობა.

სუფსის მეყასბეების შესახებ, „აჩვინი“ ლექსად გვწერს:

„სუფსის მეყასბეებმა,
ჩუმჩაირა ჩაირა,
ვაჭრობას მოუხშირებს—
ai, რა!
სასაკლაო უარყვეს,
ჩუმჩაირა ჩაირა,
ქუჩაიში კვლენ საკლავებს—
აი, რა:
გზაში ველარ გაივლი,
ჩუმჩაირა ჩაირა,
ძაღლი გამოგვჭამს ბარკლებს—
აი, რა:

გვეგონა: უბარკლოთ შეიძლებოდა სიარული, მაგრამ, თუ სიარული უთავოთაც შესაძლებელი იყო, ამ ამბავს პირველად სუფსის მეთაურთა უთავობა ადასტურებს.

ცუდი ჩვეულება.

ნიგოითის სადგურის მოლარეს ასე ახასიათებს „კიტკიტა“:

„პირველად ვნახოდ სადგური
ჩვენ დაბა ნიგოითისა,
მოლარემ უკან გროშების
დაბრუნება არ იცისა“...

გლახა ჩვეულება ქონია ნიგოითელ მოლარეს, მაგრამ კაი სენი არც რკ. გზის სამმართველოს სჭირს:—თუ ერთხელ გააცილა სალაროს მოლარე, მერე არასგზით აღარ დააბრუნებს!

აი; კულტურა!

აი, კულტურული წამოწყებაც ამას ეწოდება! „კორიანტელის“ სიტყვით:

„ამაშუკეთის შვიდწლედის მასწავლებლებმა დაარსეს ადგილობრივ ჭურების ამომშრომელი საზოგადოება. ტოლუმბაშათ ყველგან კაკოა!“

სწორედ საუცხოვო საზოგადოებაა, რომლის სადღეგრძელოს ტარტაროზიც დიდი ხალისით გიახლებათ და თან მიუღიღინებს:

— ისევ და ისევ ღვინითა
— არი-არალე!
— გამოფიტულან ტვინითა
— თარი-აჰარალე!

ტეხნიკის უკანასკნელი სიტყვა.

მოგონილია ამერიკული ქურდი ქვენობნის (გურიაშია) ქურდებთან. „გინა ასე ახასიათებს მათ:

„გაჩნდენ ქურდები, რომელთაც ძაფზე ნემსი აქვთ გამობმული, ნემსზე პურის ნაჭერი. ამოეფარებიან ხეს, გადუგდებენ ქათამს, გადააყლაპებენ და იჭერენ“.

აი, ტეხნიკის უკანასკნელი სიტყვა ქათმის დასაჭერათ, მაგრამ ქურდების დაჭერაში რაღა მიღწევებია— ამას, ალბათ, ახლო მომავალში ადგილობრივი აღმასკომი გვაცნობებს.

რაშია საქმე?

კულაშის თემის, სოფელ ხუჯელორშიდან შემდეგს გვწერს „ფუღუ“:

„ერთი მასწავლებელი გვყავს
ხამსონია ეული;
კვირაში სამჯერ დათვრება,
ქალსაც დასდევს წყეული“...

საჭირო იყო კორესპონდენტს ისიც ეცნობებია თუ ხსენებული სამსონია რომელი მონასტრის პანსიონში მასწავლებლობს? თუ ჩვეულებრივ სასწავლებელშია მასწავლებლად, მაშინ მას არც ღვინის ზომიერი დალევა ეკრძალება და არც ქალის გაყოლა, ხოლო თუ „ფუღუს“ ეს არ მოსწონს, რა ვქნათ,—კაცია და გუნებაო!

ეძავათ ილისავს. ნახეთ ჩვენი მიწერ-მოწერა ირაკლის და სხვების მიმართ. რაც შეეხება სხვა მასალებს სამხედრო დარგიდან, ჩვენ სიამოვნებით მოვათავსებთ, (თუ კი, რასაკვირველია, ღირსი იქნება). მოგვაწოდეთ.

ხორეთელს. (ჩოჩხათი). „არ გათეთრდება ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითა“.

ჭინათელს. მართლაც რა ვუთხრა, ვინც კონტრაბანდი მოიგონა. ასე გრძელი წერილი დაგიწერიათ. ნახევარი საათი დავკარგეთ მის კითხვაში და ერთი ციდა ხეირიანი ვერაფერი ვნახეთ, თუმცაღა სულ ლორიგანებზე და ინდიგო-შივიოტ-კავერკოტებზეა ლაპარაკი.

კოდარას. გადმოგვხედეთ მოწყალე თვალით და განიშნეთ თქვენი ადგილი—უფსკერო გოდორი.

ბათომელ ხვინჩილას. თქვენი ლექსი ასე თავდება:

უკაცრავად ვარ, ტარტაროზ,
ეხლა მერევა რეტია.
შემდგომში მოგწერ დანარჩენს,
შენ მოიმზადე კეტია.

და ეს მომზადებული კეტი ყველას უმალ შენ მოგხვდება ასეთი ცუდი წერილის დაწერისათვის.

ვ. ინგუშს. (სადგ. ჯუმათი). ჩვენ მოვათავსებდით თქვენს წერილს, მაგრამ აშკარად სჩანს, რომ სიმართლეს არ შეიცავს. თქვენ ლევარსი როხროხაძესათვის გამოგიცვლიათ სახელი, და მას **ლევარსის** ნაცვლად უწოდებ **ლუარსაბს.** მოსალოდნელია ლუარსაბს როხროხაძე, ლევარსი როხროხაძის ძმა იყოს, მაგრამ, არა... ლევარსი დედის-ერთაა. ასე, რომ თქვენ თავში დავთარი აგშლიათ.

თქვენ იქნებ **ლუარსაბ** (ილია ჭავჭავაძის) გახსოვთ და ერთმანეთში ურევთ **ლევარსის** და **ლუარსაბს.**

ყოველ შემთხვევაში, ჩვენ მაინც ვათავსებთ ლევარსის სურათს თქვენივე წარწერით:

„ლევარსიმ პალიასტომის ტბაში დიდი ლლავი დაიჭირა და ლლავთან ერთად ზეზე ამოიტანი დიდიხნის ტბაში ჩაძირული ეკლესია“.

დეიდაშვილს. (ფოთი) ჩვენც ვიცით, რომ: **„ფოთის მოწაფეობა ღლაბუცობს და გაკვეთილს არ სწავლობს"**, მაგრამ თქვენც უნდა იცოდეთ, რომ ასეთ წერილს დასაბეჭდათ ვერ უშველის დეიდაშვილობა, (რომელიც სამსახურის საშოვნად გამოგადგებათ, და ჩვენთან ასე უბრალო საქმისათვის ნუ დახარჯავთ. თქვენს წერილს უდეიდაშვილობითაც მოვათავსებდით უფსკერო გოდორში.

წითელ-მთიელს. (შემოქმედი) თქვენ იცავთ ბერებს და მონასტრებს მხოლოდ და მხოლოდ იმიტომ, რომ: **„ბერები რომ ზარს დარეკენ საათია მუშა-ხალხის"**, მაგრამ თქვენი მოსაზრების წინააღმდეგ ლაპარაკობს ამხ. **ხუტუ-ხუტუ**, რომელიც გვწერს:

— ქალო, ვისადილოთ... ხომ ხედავ მზე ჩადის!
— რა დროს სადილია! ჯერ შემოქმედში ბერებს არ დაურეკიათ.

ასე ეუბნება ცოლი ქმარს, რომელიც მშიერი სამუშაოდ მოსულა, მაგრამ „მორწმუნე" ცოლი „ბერების საათს" უცდის... ვინ იცის; იქნებ ბერები არხეინად ხვრინავენ; საწყალ კაცს კი სადილს არ აჭმევენ"....

როგორც აქედან სჩანს, მოქ. წითელ-არმიელო, პირიქით: ცუდი საათი ყოფილა მონასტერი. ყოველ შემთხვევაში ადგილობრივად მორიგდით ორივე: თქვენ და **ხუტუ-ხუტუ**.

სასამართლოელს. (სამტრედია). თუ კი ცოლი გეუბნება:

„ასეთ ცხოვრებას კი სჯობია, რომ მიგატოვოს...
ცალკე წავიდე და ქმაინც ჩემთვის ვიცხოვრო".

არ გაგიწყრეს ღმერთი,—და არ შეეპატიჟო დაარჩენა. გაუპირდი, რომ მასე მოიქცეს.

ჩიბათელ მიშას. კაცო, ჯერ არაფერი საკბილო გამოგიგზავნია და განცხადებაც არ იქნება განხილული. გეტყობათ ძალიან პატიოსანი კაცი ყოფილხარ, რომ:

მსურს თქვენთან თანამშრომლობა,
დარდიც არა მაქვს ფულისა.

ერთად-ერთი კაცი ყოფილხართ ეხლანდელ დროში, რომელსაც ფული არ გყვარებიათ. მუშკოოპში შედით მოლარეთ და იქ მუშაობით ყველაზე მეტ სამსახურს გაუწევთ საბჭოთა ხელისუფლებას, რადგან ფულს არასოდეს არ „გააიმასიქმთ".

ალიაქოთს. (კიდევ შემოქმედი), არ იფიქროთ, რომ **„დიომიდეს სიმღერა"** იმიტომ მოვათავსეთ, თითქოს ღირსი იყოს დაბეჭდვის! არა... ჩვენ **მხოლოდ იმიტომ** ვბეჭდავთ, რომ ეს წერილი პირველი შემთხვევაა, როცა უფსკერო გოდორში ვაგზავნით **სიმღერას.** ვგზავნით იმიტომ, რომ, დეე, დამწუხრებულმა ავტორებმა და მათმა წერილებმა ოპერის სეზონის დასასრულში მაინც მოისმინონ უფსკერო გოდორში სიმღერა. (ჩვენ ხომ ასეთი თავკერძო ხალხი არა ვართ, როგორც სახელმწიფო ოპერა, რომელსაც ერთხელაც არ უმღერია მუშათა უბნებში).

დიომიდეს სიმღერა

უწინ ვიყავ მეკალბასედ,
(მაკიდოსაც ვყიდდი ხშირად),
მე მუშტრების მოტყუება
არ მიღირდა არცა ჩირად.
გავაკოტრე ყველაფერი,
სადაც შევსდგი ორი ფეხი.
ბოლოს ვნახე ჩემი წარმო,
და გავმართე იქ ქელეხი.
ეს თქვენც იცით, მეგობრებო:
გემო არის ცხვრის დუმაში.
არხეინად დიდხანს ვთალე,
ვინ მაჯობებს სმა-ჭამაში.
ამოვედი ვანოს ტყავში,
მაგრამ ბევრი მტრობს ჯერ კიდევ;
აღარა მაქვს მოსვენება,
სილოვანის გადამკიდე.
მე ამბაკო კარგათ მყავდეს,
(დაილოცოს მისი წვერი)—
რაც დამაკლდა,—გადაუხდის
სიმონი და მისი ბერი.

დიდი აღტაცებით და „ვაშა"-ს ძახილით შევხვდენ „დიომიდეს სიმღერა"-ს უფსკერო გოდორში; ასე გეგონებოდათ, თითქოს მიგაის უკრავდენ ტაშს.

დაკარგულს. (ნიგოითი), თქვენი: **„ვლადიმერიანი"**, უფსკერო გოდორში გადავაგზავნეთ, რადგან ისე მძლავრი ყოფილა, რომ **„პროტექცია-სავით აღმართს ხნავს"**. ამ გაზაფხულზე, ხომ იცით, დასახნავი ბევრია, ასე რომ უმუშევრად აწი მაინც აღარ იქნება. (ყურში გეტყვით, რომ—სხვამ არ გაიგონოს: სატარტაროზო წერილი ცალგვერდზე იწერება).

ირაკლის და სხვებს, რომლებიც გვწერენ ლევარსი როხროხაძის შესახებ. ლევარსი როხროხაძე უკვე ნახულია და ძალიან კარგადაც არის; ასე რომ თავს ნუ შეიწუხებთ მისი ძებნით.

კაპარჭკინას. (ამაღლება). თქვენ გვეკითხებით, თუ როგორ სჯობია. ჩვენი პასუხიც ეს არის:

მასწავლებელ ახალგაზრდა ქალებს შეუძლიათ მონასტერში წასვლა და „მოლაზნად აღკვეთა". (ვუგზავნით საგანგებო ტანსაცმელებს). ხოლო თქვენს წერილსაც ვაგზავნით თავისებურ მონასტერში.

გამგონეს. (სოფელ ზეკარი). ვერ ყოფილხართ კარგი გამგონე, თორემ ამდენხანს გაიგონებდით რომ ეხლა ფიცი **ლაკის ტყავზე** უფრო იაფია. გაიგონეთ, რომ ეს წერილი არ დაიბეჭდება, თუ გინდ საიუბილეოჯერ (50) გამოაგზავნოთ.

ძველის-ძველს. მართლაც ხლაფორთია ახლა ქუჩაში გავლა; ამიტომაც ჩვენ ვამჯობინეთ თქვენი წერილის მოთავსება დასასვენებელ ადგილას—(უფსკერო გოდორში), იქ არც მილიციონერი და არც მეეზოვე შეაწუხებს; რამდენიც უნდა ისეირნოს.

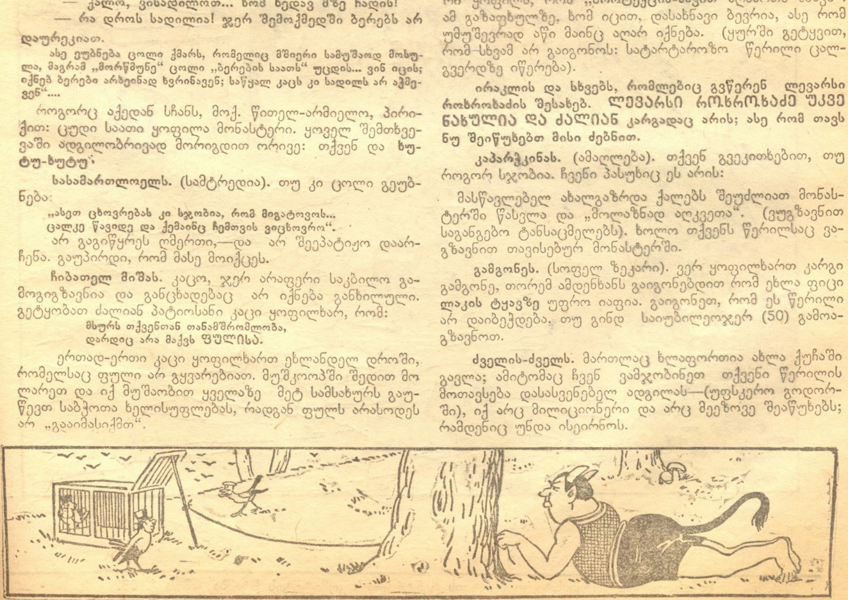

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„დეზერტირკა“ (პიესა კი არა,—ნამდვილი)

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის სტამბა კამოს ქ. 68.